

Г. А. Думанський

М е м о р а н д у м

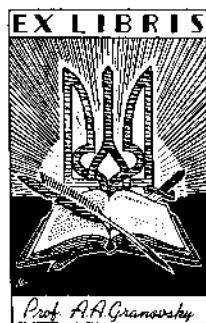
КОМИТЕТУ АРГЕНТИНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ

Його Екселенції

ПАНУ МІНІСТРУ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ І ВІЗНАНЬ

Республіки Аргентини

М. Неструєв Гравовський

Територія України, одного з останніх заборолів європейської культури і цивілізації на границях Азійського Сходу, простягається на північному побережжю Чорного і Азовського морів обхоплює водозбори рік Дніпра в його середній і нижній течіях, Дністра і Донця.—

Український народ, слов'янського походження, заселює цю територію з доісторичних часів, як про те свідчать археологічні знаходи і перші твори письменства.—

Географічне положення України є дуже несприятливе на відкритім шляху з Азії до Західної Європи. Цим шляхом проходили одна за другою численні азійські орди в пошуку завойовань в старовинній і середньовічній Європі.— В звязку з формою поверхні, що уявляє собою степ, без лісів та інших форм, полекшуючих оборону, це географічне положення обумовлювало долю державних формаций, що повставали на протязі часу.—

З цієї причини історія українського народу і держави уявляє собою чергування діб відродження і занепаду.—

Україна зформувалась, як могутня Київська держава в початках 9-го століття. Ця держава скоро розвинулася в імперію, яка обхоплювала всі заселені простори тодішньої Східної Європи. На протягу майже чотирьох століть Українська держава являлась захороною Європи проти кочових воївничих орд, які послідовними хвилями виходили з Центральної і Східньої Азії в пошуку здобичі. Відкинувшись наступи численних племін, як печеніги, торки, половці та інші, ця держава впала в 13-му віці перед наступом могутньої татаро-монгольської орди Чингіс Хана.—

Відродившись в короткому часі по тому в формі Королівства Галичини і Володимирії, Українська держава, хоч і була ще великою, але обхоплювала в 14-му віці зaledве п'яту частину своїх попередніх просторів.—

Після об'єднання в реальну унію з Литвою (в 1340 р.), а пізніше з Польщею (в 1569 р.), Україна являлася автономною частиною Литовсько-Польсько-Українського королівства аж до середини 17-го віку.— Розірвавши свій федеральний

звязок зі згаданими сусідами, відновилася як незалежна держава в 1648 р. під проводом гетьмана Богдана Хмельницького.— Після смерти цього національного героя в 1657 році, Україна підпала під панування Росії. Ця залежність тревала два з половиною століття і закінчилася повним знищеннем суверенності і державної організації України.— Останній гетьман був зкинутий росіянами в 1764 році, і Україна була повернута в провінцію Росії.—

Перспективи українського національного відродження відкрилися, коли вибухла російська революція в 1917 році.— В березні того року упав деспотичний царський режим.— Ця подія була використана живими силами українського народу для організації і оповіщення незалежної держави в формі Української Народної Республіки.— В тім самім 1917 році Інтернаціональна комуністична партія захопила російську державу, а в 1919 р. напала на Україну.— Боротьба українського народу за свою незалежність тягнулася до 1923 року і скінчилася несприятливо для українців з причини подаєляючої нерівності сил. Україна була завойована совітськими силами і включена в Союз Совітських Соціалістичних республік, одержавши № 2.— Ця нумерація народів, поневолених Верховним Совітом Інтернаціоналу, по завойованню Прибалтійських держав, осягла в 1940 р. скількості 16 і має поширюватись на цілий світ згідно з комуністичною програмою.

В короткій добі свого відродження до незалежного життя, Україна була визнана більшістю європейських держав, включно з великими потугами, як Англія, Німечина, Франція й Італія.— Всі її сусіди, безиссередні і віддалені, як Туречина, Болгарія, Румунія, Угорщина, Польща, Фінляндія, Литва, Папська Столиця та ін. визнали суверенну Українську Державу і багато з них призначили своїх дипломатичних представників. Навіть сама Совітська Росія вислала в 1918 році дипломатичну місію до Києва, столиці України, для переговорів в справі уstanення спільнih грaniць.

Федеральний уряд нашої Держави також визнав Україну, як Самостійну Суверенну державу, декретом, опублікованим з цього приводу 5 лютого 1921 року.

Навіть в умовах боротьби, коли країна була спустошена

попередньою війною, український уряд не шкодував зусиль для внутрішньої консолідації держави і поліпшення народного добробуту, зпромогаючись тримати культурний рівень і економічний добробут населення на висоті значно вижчій, ніж це було впроваджено пізніше комуністичним режимом.

Українська Соціалістична Совітська Республіка в такім вигляді, як вона представляється в совітській конституції, в дійствності не існує.— Всі культурні елементи, здібні до організації суспільного життя, винищуються совітським режимом з жорстокістю, заледве відомою в історії Заходу.—

Частина населення масово зимордувана, друга частина заслана до Сибіру, де вигинула в наслідок суворого підсуння і нелюдських умов життя. Певна порівняючи незначна скількість українців спромоглася втіти поза границі С.С.Р.—

Нарід, позбавлений культурних сил, є повернутий в рабство, опинившись кождий громадянин приписаним до колективного господарства або фабрики, які являються власністю держави.—

Церква зруйнована і духовенство змасакроване тисячами. В населенню підтримуються і посилюються всі низькі інстинкти з наміром тримати моральний і культурний його стан на рівню, на якому заледве можливо відріжнити людину від звірини.—

Цей стан рабства підтримується на всій території Совітського Союзу групою людей з розвинутим до певного рівня інтелектом, але цілковито позбавлених морального почуття і християнської культури. Ця група, компактно збита спільними злочинами в комуністичній партії, виховує своїх прихильників в глибокій погорді і повній несвідомості вижчих духовних вартостей.— Родина знищена і переслідується, при чому діти безжалістро позбавляються всякої батьківської опіки.

Ціла територія, опанована комуністичною ордою, хоч і фігурує на зовні, як союз вільних республик, в дійсності управляється з московського центру згаданою, порівнююче невеликою групою людей, позбавлених всякого почуття батьківщини та національності.— Від тих республик фактично існують тільки назви; а свободи кожної з них в справі так голосно проголошеної самоуправи є лише фікцією, призначеною

для пропаганди з метою заманити інші народи в комуністичну неволю, як рівно ж підкупувати існування інших націй, відданих творчій праці і мирному поступові.

Українська імміграція в Аргентинській Республіці складається в своїй переважній більшості з хліборобів і робітників. Вона розсіяна по всій території Республіки від Місіонес аж до Патагонії.— Скількість українців в країні по обережним обчисленням переходить за сто тисяч душ.— Займаючи по своїй скількості поважне місце між населенням Краю, українська еміграція все ж не викликає ускладнень ні труднощів ніякого роду, як для уряду, так і для місцевого населення, з яким живе в найліпшій згоді. Існуючі українські організації є всіх характеру культурно-освітнього і взаємно-допомогового.

Порушені страхіттями війни, що точиться між двома наймогутнішими і агресивнimi в світі імперіалізмами на всій території України, група видатніших осіб українського загалу повзяла ініціативу в створенню комітету переходового характеру для допомоги українському народові сягнути здійснення свого священного ідеалу: Державної Незалежності.—

Основні завдання Комітету Аргентинських Українців були оговорені в декларації, яка висловлює їх в слідуючих двох засадничих точках:

1. Розвивати почуття вдячності і лояльності до Респ. Аргентини, як до прибраної батьківщини, і боротися всіма засобами проти поширення комунізму, анархізму та інших скрайних ідей між українськими емігрантами.

2. Вживати в межах лояльності до нової Батьківщини Аргентини всіх можливих зусиль, щоб допомогти нашим братам здобути і створити Незалежну Українську Державу.

Посколько Українська Нація не має визнаного представництва в нашій Державі, цей Комітет поставив собі завдання інформувати аргентинську владу і публичну опінію про становище України і її боротьбу за країну будучину.

Комітет Аргентинських Українців

В. Цимбал, Голова,   А. Білопольський, Заст. Голови,

Інж. О. Песьковський, Заст. Гол., А. Аврам, Секретар.

СУПРОВІДНИЙ ЛИСТ.

COMITE UKRANIANO

en la

Buenos Aires, 25 de Abril de 1944

REP. ARGENTINA

Його Екселенції

П. Міністру Закордонних Справ і Визнань

A/B.

Пане Міністре!

Як члени численної української колонії, проживаючої в гостинній Аргентинській Республіці, в цій країні, що для багатьох з нас являється другою Батьківчиною, а для більшості — країною народження, вважаємо за свій обовязок, право і честь представити Вашій Екселенції автентичні відомості про сучасне міжнародне становище України.

Цей виступ, зроблений перед В. Е., є викликаний почуттям гуманності і справедливості, як рівно ж природним бажанням допомогти Країні наших предків всіма доступними засобами, дозволеними в границях нашої лояльності до Аргентинської Батьківщини.

Зі всіх інформацій поданих в додушеному меморандумі, дозволяємо собі звернути доброзичливу увагу В. Е. на факт, що Незалежна Українська Держава була визнана Урядом Аргентини декретом Виконавчої Влади з дня 5 Лютого 1921 р. і цей урядсвій акт залишається в повній силі до сучасного менту.

Базуючись на шляхетних традиціях цеї великолдушної країни, гідно представлених плеядою світлих діячів уряду на чолі з

Й. Е. Президентом Держави Генералом Едельміром Фарреллем, маємо честь висловити перед В. Е. прохання підтримувати і надалі в області міжнародних зносин становище твердо окреслене наведеним декретом, в обличу факту, що сучасний збройний конфлікт відбувається на землях України, причиняючи їй велику руйну і що ця країна є жертвою інвазії двох імперіалізмів — комуністично-російського і німецького.

Взнеслі пойняття В. Е. про справедливість і свободу дають нам підстави сподіватися, що це прохання буде прийняте зі щирою симпатією і доброзичливістю.

Користаємо з нагоди для вислову привіту В. Е. і підписуємо з найглибшим поважанням.

Український Комітет в Респ. Аргентині

В. Цимбал, Голова,   А. Білопольський, Заст. Голови,

А. Аврам, Секретар.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ В МІНІСТЕРСТВІ ЗАКОРДОННИХ СПРАВ

Комітет Аргентинських Українців виготовив для Аргентинського Уряду докладний меморандум, в якому поза інформаціями історичного характеру висвітлив сучасне міжнародне становище України.

Були вжиті відповідні заходи для представлення його в Міністерстві Закордонних Справ і вистарана авдієнція.

Делегація Комітету в складі п. п. Віктора Цимбала, Андрія Білопольського і Інж. Омеляна Песцьоровського звідлася в Міністерстві 25. 4. 44 і була прийнята Віце-Міністром Закордонних Справ Д-ром Оскаром Ібарра-Гарсія.

Пан Віце-Міністр прийняв делегацію дуже доброзичливо. Обзайомившись зі змістом предложеного йому меморандуму, він висловив своє співчуття до українського народу, як рівно ж і до інших народів Східної Європи, що боряться за свою незалежність. Цей видатний державний муж Аргентини виявив в розмові докладне знання і зрозуміння українських державницьких стремлінь і грунтовне обзайомлення з усіма політичними течіями Східної і Центральної Європи.

Члени делегації звернули увагу п. Віце-Міністра на факт недавнього призначення комуністичного єпископа для Південної Америки, який могтиме ширити деморалізацію в Аргентині. Др. О. Ібара-Гарсія зазначив, що в цьому сенсі до уряду вплинули прохання з ріжких сторін і большевицький єпископ не одержить дозволу на візд до Аргентини, рівно ж не матиме змоги вести пропаганду з закордону.

В курсі розмови, яка тривала більше, як півгодини, Пан Віце-Міністр подав до відома делегації, що меморандум буде представлений на розгляд Пана Міністра Закордонних Справ, а про його зміст буде докладено Його Екселенції Президентові Аргентини Генералу Х. Фарреллю. ....

Також зазначив, що Міністерство готове прийняти всякі інші повідомлення Комітету в будучині.

Висловивши подяку Пану Віце-Міністріві за виявлене зрозуміння і співчуття, Делегація залишила палац Міністерства Закордонних Справ.